KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Norges arbeid med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)

Ekspedisjonssjef Jan S. Levy

UHR/NPH-konferanse i Bergen 26. januar 2010

Rammeverket for høyere utdanning – del av en helhet

- Starte med Bologna-prosessen – som drev frem rammeverks-arbeidet for høyere utdanning
- Videre sette det inn i sammenheng av hele kvalifikasjonssystemet
- Litt om pågående prosesser
- Avslutte med et par refleksjoner omkring hvorfor?

Prosessen

- Bologna-prosessen:
  - Alle land utvikle nasjonale rammeverk som samsvarer med det overordnede europeiske.
  - Ferdig selvsertifiserte innen 2012.

- Lov om universiteter og høyskoler §3-2:
  - *Departementet kan gi forskrift om et nasjonalt rammeverk for kvalifikasjoner og mål for grader og yrkesutdanninger og om institusjonenes adgang til å gi grader og yrkesutdanninger i samarbeid med andre institusjoner.*

Arbeidsgruppe

- Arbeidsgruppe nedsatt desember 2005
  Departementet, NOKUT, UHR, NSU, StL
  (+referansegruppe med bred deltagelse)

Mandat å vurdere:

- behovet for et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning
- hvilken betydning et rammeverk vil ha
- hvordan det bør utformes

Rapport levert departementet april 2007

Nivåbeskrivelsene

- Beskrive kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse det forventes at alle kandidater som har fullført utdanning på det aktuelle nivå skal ha. Gradering skjer gjennom karaktersystemet.

- Ulike beskrivelser for de tre nivåene, men gyldig for alle kandidater uavhengig av fagområde.

- Kvalifikasjonene beskrives gjennom læring*sutbytte* heller enn *innsats*faktorer. Må gi dreining i fokus ved institusjonene

- Kvalifikasjonsrammeverket er kumulativt – forutsettes at læringsutbyttet for nivået under er oppnådd, dvs gjentas ikke på nivået etter

Prosess

- Grundig høringsprosess som resulterte i mange endringer.
- Vedtatt og sendt ut 20. mars 2009
- Videre prosess
  - UHR i samarbeid med NPH og studentorganisasjonene fikk i oppdrag å vurdere og utarbeide evt tilleggskvalifikasjoner, høgskolekandidat, allmennlærerutdanning/ faglærerutdanning, erfaringsbasert mastergrad.
  - Resulterte i beslutning om at det skal utformes egne beskrivelser for høgskolekandidat

Prosess

- Høringen av høgskolekandidat er avsluttet, og endelig vedtak kan ventes om kort tid.
- Endelig rammeverk kan fastsettes i år
- Institusjonene gis frist t.o.m 2012 med å innføre
- Selvsertifisering 2013

Men det er ikke slutt med det!

- EU vedtok i 2008 et Europeisk kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (EQF)
- Kunnskapsministeren besluttet i juni 2008 at Norge skal knytte sitt utdanningssystem opp mot EQF
- Rekommandasjonen om EQF ble tatt inn i EØS-avtalen i mars 2009
- Stortingsmelding nr. 44 (2008 – 2009) – Utdanningslinja varsler arbeid med Nasjonal kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring - NKR

Etablert et overgripende NKR-prosjekt

- Ledes av KDs avdeling for Kompetansepolitikk (AIK)
- Samler fagavdelingene på de ulike utdanningsnivåene – trekker også på U-direktoratet
- Har satt opp en samordnet fremdrift for de ulike delene
- Har etablert en referansegruppe for løpende konsultasjon
- Foreløpig tidsramme frem til 1. kvartal 2011

Mål for prosjektet er å:

- utarbeide forslag til et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)
- utarbeide forslag til dokument som henviser (referencing) NKR til det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF) – parallell til selvsertifiseringen på høyere nivå
- fremme forslag til organisatoriske løsninger når det gjelder nasjonalt koordineringspunkt (NCP) for EQF/NKR

Framdriftsplan - noen milepeler

- Mål om at NKR kan vedtas i 2011
- Henvisningsdokument NKR/EQF i løpet av 2011
- Koordineringspunkt for EQF (NCP) besluttes våren 2010

Kort om EQF

- Åtte nivåer, hvorav de tre øverste tilsvarer nivåene for bachelor, master og Ph.d
- Anbefaler landene å definere sine utdanninger med læringsutbyttebeskrivelser
- Utdanningene bør henvises til EQF gjennom en egen prosess, som godtgjør på en gjennomsiktig måte hvordan landets kvalifikasjoner forholder seg til EQF
- Dette kan gjøres ved å etablere et nasjonalt rammeverk, noe Norge har valgt å gjøre
- Det skal utpekes et nasjonalt koordinerings-punkt for kommunikasjon mellom landets og det europeiske rammeverk

Status for arbeidet i Norge

Har startet opp prosesser for rammer på ulike nivåer:

- Rammeverk bachelor til Ph.d er fastsatt.
- Rammeverk fag- og yrkesopplæringen (videregående nivå) er nå på høring
- Rammeverk for Fagskoler (tertiær-utdanning) er igangsatt (ferdig vinter 2011)
- Rammeverk for høyere utdanning (korte grader) – forslag har vært på høring

Gjenstår å starte opp:

- Studieforberedende utdanningsprogrammer
- Grunnskolenivået
- Rammeverk for utdanninger på nivå mellom grunnskole og fullført VGO, praksisbrevet

Prosessen videre

- Nasjonalt koordineringspunkt (NCP) skal utpekes i nær fremtid
- Prosjektgruppen arbeider med en del generelle problemstillinger (rettslig status, prinsipper for nivåstruktur, definisjoner/termer, realkompetanse etc.)
- Vil snart sette i gang skriving av rammeverksdokumentet, hvor nivåene skal innplasseres i en helhet.
- Vi har ikke bestemt antall nivåer, verken totalt eller for høyere utdanning.
- Vårt rammeverk skal beskrive *det norske systemet* – nivånummereringen trenger ikke være identisk med EQF
- Arbeidet med henvisningsdokument (referencing) vil starte i høst. Dette skal skje med involvering av internasjonal ekspertise
- Nær kontakt med referansegruppen under hele prosessen.

Fordeler med rammeverk

- Endring i fokus fra innsats til *utbytte,* fra undervisning til læring.
- Får beskrevet hva slags overordnet, faguavhengig kompetanse en kandidat har etter fullført utdanning
- Gir bedre informasjon til søkere, arbeidsgivere samfunnet generelt om kvalifikasjonene
- Letter godkjenningen av kvalifikasjoner over landegrensene
- Legger til rette for livslang læring

Bare en byråkratisk øvelse, eller…?

- Uoversiktelig bilde (ECVET, EQARF, EQF, NQF, Europass….)
- Men: Tar tre utfordringer på alvor:
  - Økt mobilitet til og innenfor Europa, behov for å bruke kompetansen best mulig.
  - Livslang læring – fra festtaler til virkelighet
  - Godkjenning av realkompetanse
- Landene ***ønsker*** å ha ulike utdanningssystemer
- Utfordringene krever da at vi beskriver kvalifikasjoner på en ny måte